

Zöldség – gyümölcs**XI. évfolyam / 13. szám****2007. 07. 16.****27-28. hét****Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:**

Néhány, hazai piacokért versenyző belföldi termesztésű, illetve más országokból származó termék piaci ára	2 old.
A sárgadinnye piaci elemzése	3-6. old.
7-8./ táblázat: Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai	8-9. old.
9./ táblázat: Nettó értékesítési árak néhány európai nagybani piacon	11. old.
1-7/ ábra, 1-6. /táblázat: Piaci folyamatok elemzése	

Készítette: Varga Viktória

Szente-Orbán Csaba

Fordítás: Keresztessyné Mohr Katalin

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

Néhány, a hazai piacokért versenyző belföldi termesztésű, illetve más országokból származó termék piaci ára

Az egyre bővülő belföldi **zöldségfélék** kínálata teljes mértékben kiszorította a külpiazi termékeket a Budapesti Nagyban Piacról.

A belföldi **sárgadinnye** idei 28. heti termelői ára, az elmúlt három év azonos hetéhez képest lényegesen alacsonyabb, amiből az elmúlt három év átlagát meghaladó magasabb terméseredményekre következtethetünk 2007-ben (1. táblázat). A Budapesti Nagyban Piac kínálatában a 27. héttől már nincs olasz sárgadinnye.

1. táblázat

A belföldi termesztésű sárgadinnye ára a
Budapesti Nagyban Piacon
(Ft/kg)

	21. hét	22. hét	23. hét	24. hét	25. hét	26. hét	27. hét	28. hét
2004	-	-	500	425	375	210	220	220
2005	675	450	400	340	250	255	243	95
2006	400	425	400	305	253	303	293	265
2007	600	500	320	230	220	120	75	80

Forrás: AKI PÁIR

Vöröshagymából és **burgonyából** is bőséges a felhozatal, ami a termelői ár csökkenéséből is látszik.

Már kilogrammos kiszerelésben is kapható az idei betakarítású **petrezselyemgyökér** (400 Ft/kg), a kínálatban azonban döntően még a csomós kiszerelésű termék kapható (150-180 Ft/csomó).

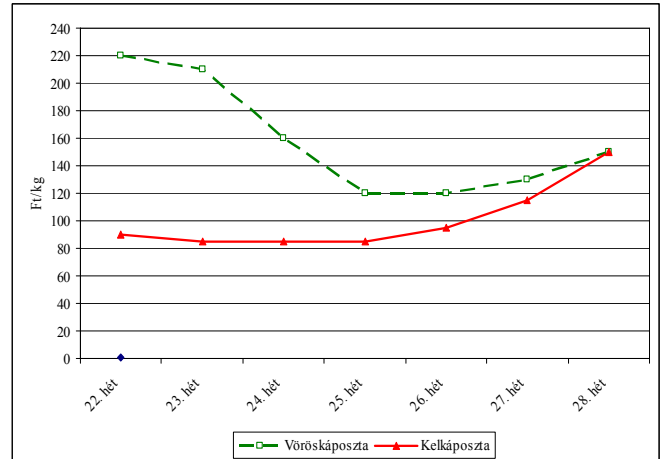
Sárgarépából a 14. héttől párhuzamosan kínálják a kilogrammos és csomós kiszerelésű terméket. A kilogrammosnál 7-, a csomós kiszerelésűnél 16%-kal alacsonyabbak a 28. heti árak, az előző héthez képest.

Az elmúlt hetek alacsonyabb árszintje után, mind a **vöröskáposzta**, mind pedig a **kelkáposzta** esetében a 27. héttől már

áremelkedés figyelhető meg (1. ábra)

1. ábra

A belföldi termesztésű vörös- és kelkáposzta ára a Budapesti Nagyban Piacon, 2007. adott heteiben

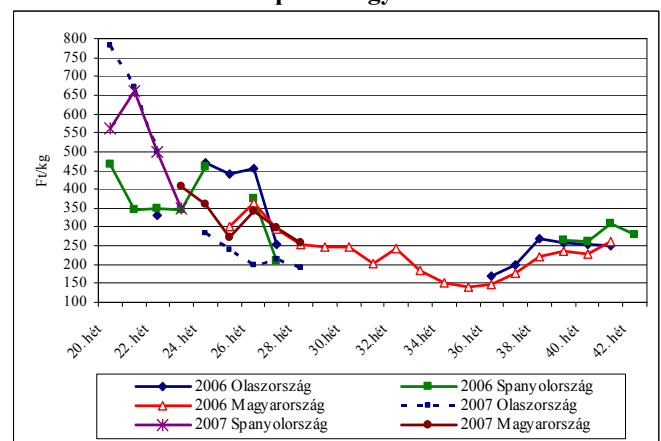

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi termesztésű **gyümölcsfélék** kínálatát az **őszibarack** és a **kajszi** uralja. Kajszi csak hazai, őszibarackból azonban Olaszországból származó áru is kapható. Ellentétben a magyar farekeszes kiszereléssel, az olasz áru konténerben, ömlesztve érkezik és a hazai terméknel alacsonyabb áron kínálják (2. ábra). Az elmúlt évek alapján az idén is várható, hogy az elkövetkező hetekben, a hazai felhozatal növekedésével megszűnik a versenyhelyzet, de a magyar szezon végén ismét megjelennek a választék bővítő külpiazi termékek.

2. ábra

A belföldi és az EU-ból származó őszibarack ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

A sárgadinnye piaci elemzése

A **világon** megtermelt sárgadinnyének közel 50%-át Kína adja. További jelentős sárgadinnye termelő országok: Törökország, USA, Brazília, Costa Rica, Irán, Spanyolország.

Az **Európai Unióban** összesen 2,2 millió tonna sárgadinnyét takarítottak be 2006-ban, melynek döntő hányadát Spanyolország termelte. Ezen kívül Olaszország és Franciaország teljesítménye jelentős még (2. táblázat).

2. táblázat

Az Unió legjelentősebb sárgadinnye termesztő országainak termésmennyiségei (1000 t)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Spanyol-ország	1038	1102	1071	1071	1087	1042
Olasz-ország	536	506	570	580	612	659
Francia-ország	298	283	298	291	297	296
Görög-ország	177	169	165	168	167	138

Forrás: Eurostat

Európába Brazíliából (155 ezer tonna), Costa Ricából (69 ezer tonna), Marokkóból (487 ezer tonna), Panamából (15 ezer tonna), Izraelből (12 ezer tonna) érkezett sárgadinnye 2006-ban. Brazília és Costa Rica a téli időszakban látják el Európát sárgadinnyével, míg Izrael és Marokkó az előszezonban szállít.

Spanyolországban az idén a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt 15 nappal később kezdték el a betakarítást a Spanyol Mezőgazdasági Minisztérium közlése szerint. A jégeső miatt az egyik legjelentősebb sárgadinnye termesztő tartományban (Castilla La Mancha) újra kellett telepíteni a növényeket, s ezekben a körzetekben csak július közepén tudják megkezdeni a betakarítást. Almeriát, Spanyolország másik jelentős termelőközvetét az elmúlt években gyakran elmarasztalták, mert a termelők a

sárgadinnyét éretlenül, vagy félig éretten szedték le annak érdekében, hogy magasabb primőr áron értékesíthessenek. A spanyol termelők ugyanakkor arra panaszkodnak, hogy az importőrök nagyon sok dinnyét hoznak be harmadik országokból, melynek következtében az árak csökkennek. A helyi termelők másik nagy problémája a sárgadinnye vírusos eredetű betegségeinek elterjedése, ami 2006-ban az állomány 10-15%-át érintette.

Franciaországban 2007-ben közel 15 ezer hektáron termelnek sárgadinnyét, amelyen belül csökkent a szabadföldi termelés, és bővült a fólia alatti termesztő-terület nagysága. Az ország dél-keleti tartományában termelik meg a teljes sárgadinnye mennyiség 46%-át, és ez az arány a dél-nyugati területekkel szemben tovább nő. Ebben az évben az előzetes termésbecslések szerint Franciaország valószínűleg 4%-kal több dinnyét termel, várhatóan mintegy 307 ezer tonnát. Franciaország 2006-ban 46 ezer tonna sárgadinnyét, vagyis 4%-kal többet exportált, mint 2005-ben, ugyanakkor 138 ezer tonnát importált is. Az import döntő többsége Spanyolországból (83 ezer tonna) és Marokkóból (37 ezer tonna) érkezett.

Németország Európa nagy sárgadinnye importőre. A német piacon egész évben lehet sárgadinnyét kapni. Májustól júniusig Spanyolországból, Olaszországból, Görögországból és Franciaországból, a téli hónapokban pedig Costa Ricából és Brazíliából érkezik a szállítmány. Az elmúlt tíz évben a közép- és dél-amerikai kontinensről érkező szállítások aránya 13%-ról 25%-ra emelkedett.

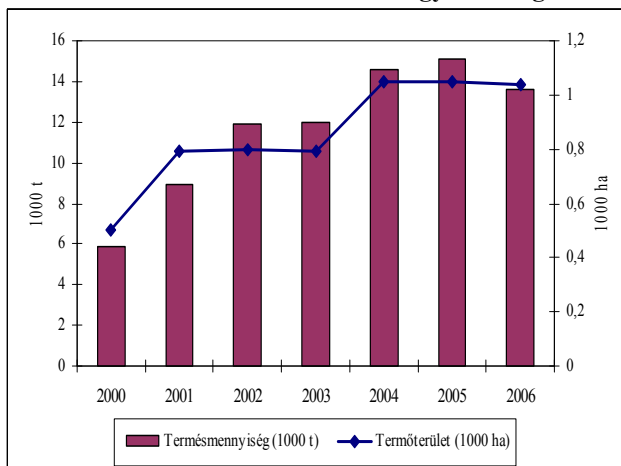
Németországban a dinnyefogyasztás évszakonként jelentős ingadozást mutat a ZMP felmérése szerint. A májusi kánikula időszakában idén a sárgadinnye kínálat még szűkös volt, mert a déli, illetve dél-nyugat-európai országok annak ellenére, hogy fólia

alatt is termelnek, a rossz időjárási körülmények miatt még nem tudtak szállítani ebben az időszakban.

Magyarországon a 2000. évhez képest az elmúlt évben 55%-kal több sárgadinnye termett, és a termőterület is megduplázódott (3. ábra). Mivel a termésmennyiség szinte teljes mértékben belföldön hasznosul, így az egy főre jutó hazai fogyasztás szintén folyamatosan emelkedik.

3. ábra

A sárgadinnye termésmennyiségének és termőterületének alakulása Magyarországon

Forrás: Eurostat

Az összes termésből az értékesítésre kerülő mennyiség a 2003-2005 éveket vizsgálva folyamatosan nőtt, a legnagyobb arányú, frisspiaci értékesítés szintén növekvő, a feldolgozásra kerülő mennyiség illetve a saját termelésből történő fogyasztás azonban változó képet mutat (3. táblázat).

3. táblázat

A sárgadinnye felvásárlásának alakulása (ezer t)

	2003	2004	2005
Termésmennyiség	12,0	14,6	15,1
Összes értékesítés	9,7	12,6	13,4
ebből:			
Frisspiaci értékesítés	4,8	5,4	6,6
Üzemen belüli felhasználásra	0,5	0,2	0,1
Felvásárlásra, feldolgozásra	2,3	1,2	2,3
Saját fogyasztás	1,5	1,6	1,3

Forrás: KSH

A görögdinnyével ellentétben hazánk sárgadinnye külkereskedelmi egyenlege erősen negatív. A beszállított sárgadinnye mennyisége jelentős, míg kiszállításaink elhanyagolhatónak mondhatóak (4. táblázat).

4. táblázat

Magyarország sárgadinnye külkereskedelme (t)

	Beszállítás	Kiszállítás
2003	1032	497
2004	1502	30
2005	2436	9
2006	2124	..

Forrás: KSH

A beszállított mennyiség döntő arányban Európa vezető sárgadinnye termeszőjétől, Spanyolországból kerül hazánkba (5. táblázat). A beszállítások a május, június, júliusi hónapokra koncentrálódnak, a magyar idényen kívüli beszállítás nem számottevő. Megjegyezzük, hogy az áprilisban Spanyolországból érkező mennyiség a 2003-2006. években közel a négyszeresére nőtt (6. táblázat). Várhatóan ezekkel a korai, külpiazi beszállításokkal a sárgadinnye magyarországi szezonja meghosszabbítható.

5. táblázat

A Magyarországra szállított spanyol sárgadinnye aránya az összes beszállításból

	Összes beszállítás (tonna)	Spanyolország (tonna)	Spanyolország/Összes beszállítás (%)
2003	1032	725	70
2004	1502	972	65
2005	2436	940	39
2006	2124	834	39

Forrás: KSH

Az előző évben valamivel visszaeső sárgadinnye termeszéssel ellentétben, idén valószínűleg folytatódik a termelésnövekedés, amelyet a fővárosi nagybani piac termelői árának csökkenő tendenciája is alátámaszt. (Az idei termelői ár a 27. héten 75%-kal alacsonyabb az előző év

ugyanezen hetének árához képest.)

Annak ellenére, hogy Magyarországra döntő mértékben spanyol sárgadinnye érkezik, a Budapesti Nagybani Piacon, a hazai árun kívül mégis Olaszországból származó sárgadinnye szerepel leggyakrabban a kínálatban. A tavalyi és az idei évben is a magyar termék piacra kerülésével közel azonos időben jelent meg az olasz sárgadinnye is. Az olasz sárgadinnye jelenléte a hazai szezon közepétől egyrészt az olasz és magyar árak alapján már nem indokolt, másrészt az olaszországi készletek is kimerülőben vannak (5. ábra).

Magyar sárgadinnye sem a bécsi, sem a németországi nagybani piacokon nem kapható. A német nagybani piacokon ebben az évben az első héttől lehetett Dél-Amerikából származó sárgadinnyét vásárolni,

és csak a 18. héten került piacra a spanyol termék. A dél-amerikai áru végleg a 24. héten tűnt el, helyét a spanyol és az olasz termék vette át

Szakértők szerint a magyar sárgadinnyének lenne kereslete nyugaton is az augusztus-szeptemberi időszakban, ami azonban szabadföldi termesztés keretében nagymértékű kockázatvállalást jelent a termelő részéről az esetleges kedvezőtlen, nyári időjárás miatt. A megoldást az úgynevezett vándorfóliás termesztésben látják, mely védelmet nyújt az időjárási tényezőkkel szemben.

6. táblázat

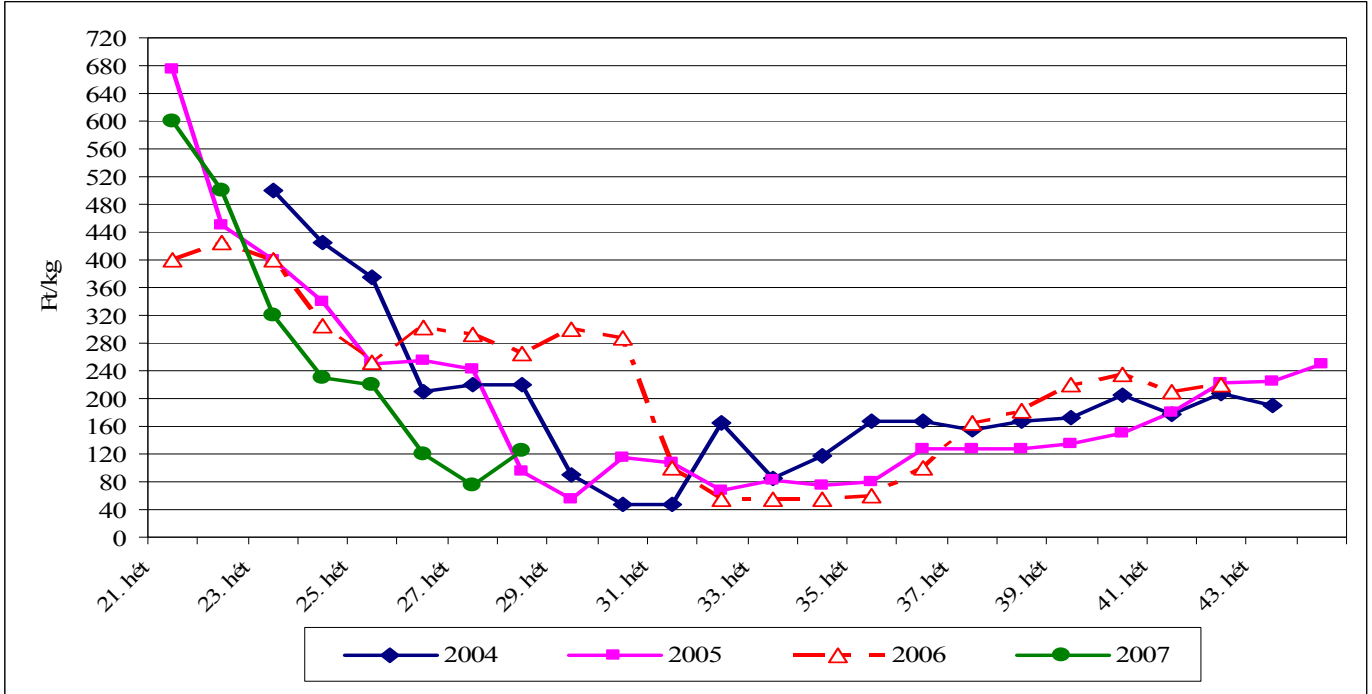
A Magyarországra szállított spanyol sárgadinnye mennyisége hónaponkénti megosztásban (tonna)

	Összes spanyol behozatal	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
2003	725	-	0,2	-	24	517	178	-	-	-	1,7	3,7	-
2004	972	-	-	-	53	293	604	-	-	21	-	0,6	-
2005	940	-	-	-	40	320	370	185	17	-	8	-	-
2006	834	-	-	-	92	394	233	99	13	4	-	-	-

Forrás:KSH

4. ábra

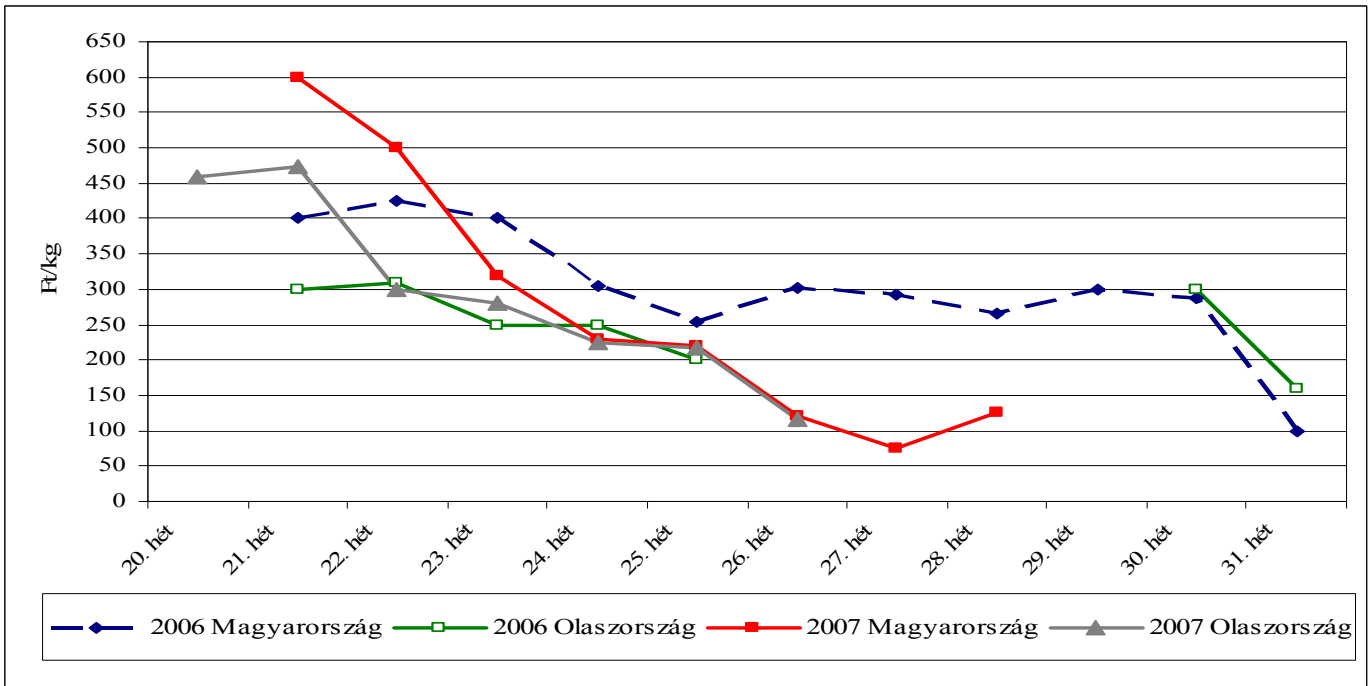
A belföldi termesztésű sárgadinnye termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon
2005-2007

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

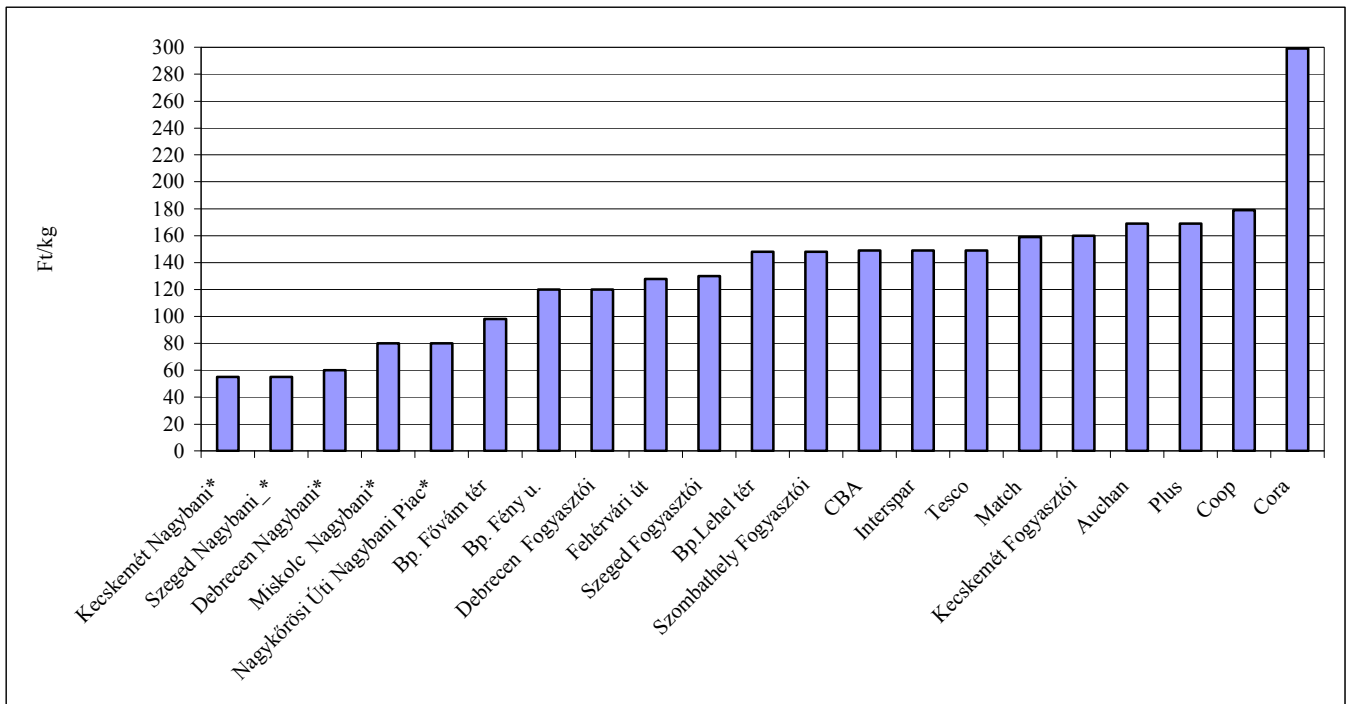
A belföldi sárgadinnye termelői és az olasz sárgadinnye nagykereskedelmi ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

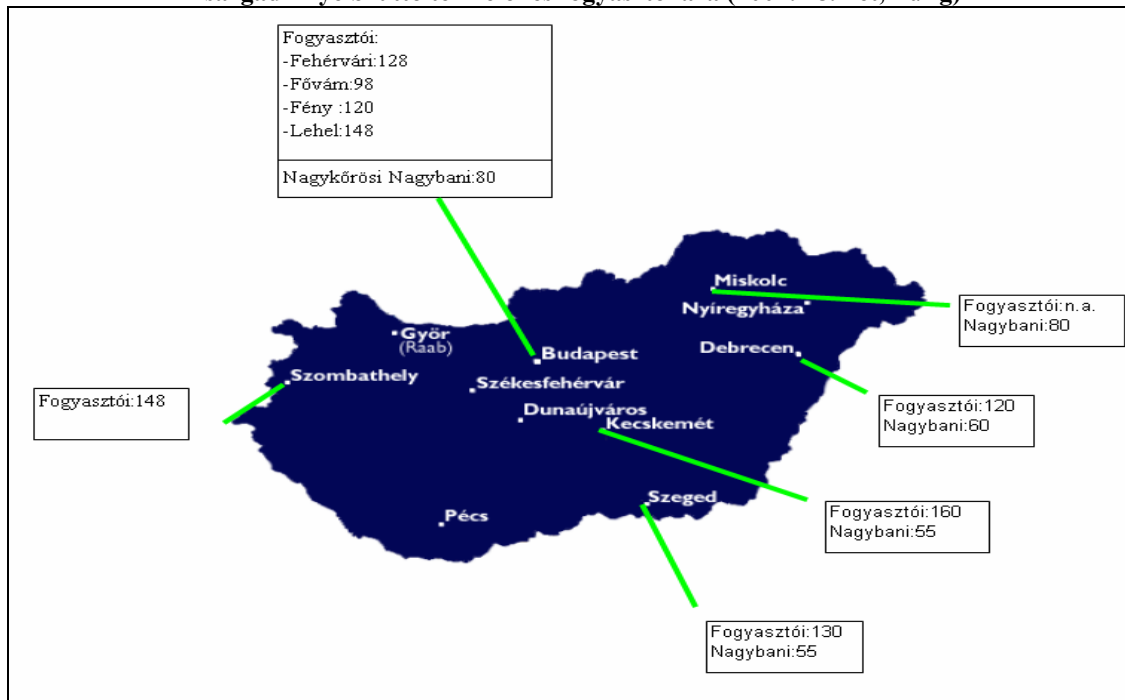
A sárgadinnye bruttó termelői* és fogyasztói ára (2007. 28. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

A sárgadinnye bruttó termelői és fogyasztói ára (2007. 28. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

n.a.: nincs adat

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta/Típus	Méret	Kiszerezés	2006. 28. hét	2007. 27. hét	2007. 28. hét	kg, db	
							2007. 28. hét / 2006. 28. hét [%]	2007. 28. hét / 2007. 27. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	72	104	100	139,9	96,6
	Cleopatra	-	Ft/kg	69	100	100	146,0	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	200	135	150	75,0	111,1
		47-57 mm	Ft/kg	210	160	180	85,7	112,5
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	240	180	200	83,3	111,1
		40-47 mm	Ft/kg	235	180	180	76,6	100,0
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	205	153	155	75,6	101,6
		70 mm+	Ft/kg	270	220	220	81,5	100,0
	Hegyes p.	-	Ft/db	35	39	20	57,1	51,3
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	400	340	330	82,5	97,1
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	160	120	120	75,0	100,0
	Berakó(fürtös)	6-9 cm	Ft/kg	120	100	100	83,3	100,0
		9-14 cm	Ft/kg	90	80	80	88,9	100,0
Sárgadinnye	zöldhúsú	-	Ft/kg	265	80	80	30,2	100,0
	sárgahúsú	-	Ft/kg	265	70	80	30,2	114,3
Görögdinnye	Magvas-Gömb-csíkos	-	Ft/kg	120	50	40	33,3	80,0
	Magvas-Gömb-sötétz	-	Ft/kg	110	55	45	40,9	81,8
	Magvas-Hosszú-csíkos	-	Ft/kg	-	55	50	-	90,9
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	55	95	90	163,6	94,7
	Vörös	-	Ft/kg	85	130	150	176,5	115,4
Karfiol	karfiol	16 cm+	Ft/kg	75	175	200	266,7	114,3
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	100	87	70	70,0	80,5
		70 mm+	Ft/kg	110	104	100	90,9	96,6
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	200	150	150	75,0	100,0
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/kg	470	470	440	93,6	93,6
Csem. kukorica	-	-	Ft/db	33	40	40	121,2	100,0
Szilva	Cacanska rana	28-35mm	Ft/kg	-	180	180	-	100,0
	nem jelölt	28-35mm	Ft/kg	-	350	-	-	-
Kajszibarack	nem jelölt	30mm+	Ft/kg	210	265	270	128,6	101,9
Őszibarack	fehér húsú	51-61mm	Ft/kg	260	285	-	-	-
		61-67mm	Ft/kg	280	305	270	96,4	88,5
		67-73mm	Ft/kg	-	355	330	-	93,0
	sárga húsú	51-61mm	Ft/kg	240	250	160	66,7	64,0
		61-67mm	Ft/kg	-	285	220	-	77,2
		67-73mm	Ft/kg	-	315	300	-	95,2
Pirosribiszke	-	-	Ft/kg	375	490	400	106,7	81,6
Feketeribiszke	-	-	Ft/kg	420	535	400	95,2	74,8
Köszméte	-	-	Ft/kg	327	450	-	-	-
Málna	-	-	Ft/kg	400	785	900	225,0	114,7
Szeder	-	-	Ft/kg	1000	950	950	95,0	100,0
Dió (tisztított)	-	-	Ft/kg	1400	1600	1600	114,3	100,0

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat

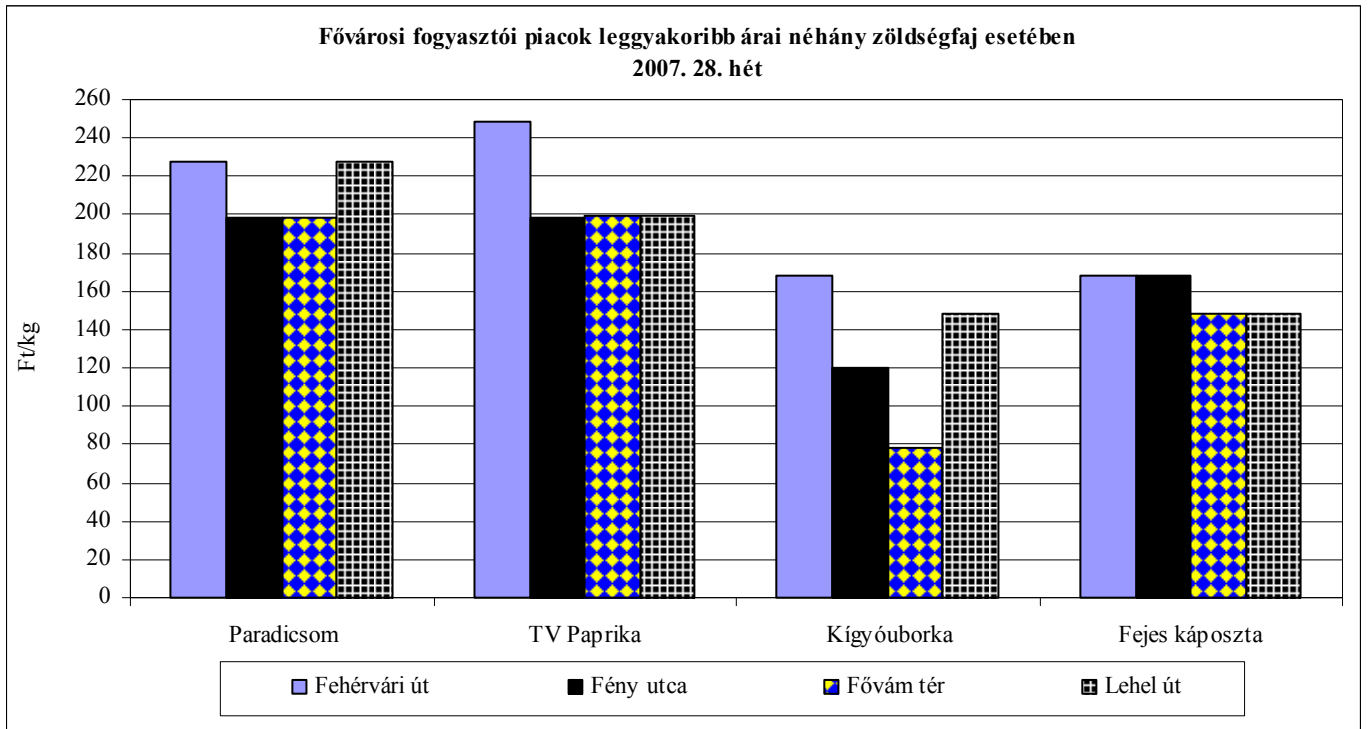
Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

kg, db

Faj	Fajta/Típus	Méret	Származási hely	Kiszerezés	2006. 28. hét	2007. 27. hét	2007. 28. hét	2007. 28. hét / 2006. 28. hét [%]	2007. 28. hét / 2007. 27. hét [%]
Görögdinnye	Magvas-Hosszú-csíkos	-	Görögo.	Ft/kg	165	75	-	-	-
Lencse	-	-	Kanada	Ft/kg	220	200	200	90,9	100,0
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Töröko.	Ft/kg	-	90	-	-	-
		70 mm+	Töröko.	Ft/kg	-	85	80	-	94,1
Alma	Granny S.	65mm+	Chile	Ft/db	65	57	58	89,2	102,2
			Olaszo.	Ft/db	-	57	-	-	-
	Idared	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	237	216	230	97,1	106,5
	Starking	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	-	280	-	-
	Golden	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	237	256	280	118,1	109,4
Körte	Korai	-	Argentína	Ft/kg	-	350	-	-	-
	Pachams	60-75mm	Argentína	Ft/kg	415	-	-	-	-
			Argentína	Ft/kg	-	350	363	-	103,7
	Vilmos	60-75mm	Argentína	Ft/db	-	65	65	-	100,6
Szilva	Nyári	65mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	360	-	-	-
	Ringló	28mm-ig	Olaszo.	Ft/kg	-	400	-	-	-
Őszibarack	sárga húsz	28-35mm	Spanyolo.	Ft/kg	400	-	-	-	-
		51-61mm	Olaszo.	Ft/kg	-	215	200	-	93,0
Nektarin	sárga húsz	-	Olaszo.	Ft/kg	280	-	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	340	-	-	-	-
	nem jelölt	-	Olaszo.	Ft/kg	292	253	280	95,9	110,5
			Spanyolo.	Ft/kg	327	270	-	-	-
Mandula (tisztított)	-	-	USA	Ft/kg	2400	2400	2400	100,0	100,0
Mogyoró (tisztított)	-	-	Töröko.	Ft/kg	2400	2400	2400	100,0	100,0
Földimogyoró	-	-	Kína	Ft/kg	340	360	360	105,9	100,0
Csemegezőlő	Fehér	-	Dél-Afrikai Közt	Ft/kg	456	-	-	-	-
			Görögo.	Ft/kg	580	-	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	535	758	650	121,5	85,8
	Piros	-	Chile	Ft/kg	400	806	800	200,0	99,3
			Dél-Afrikai Közt	Ft/kg	493	-	-	-	-
Banán	-	-	Costa Rica	Ft/kg	225	209	217	96,4	103,8
			Ecuador	Ft/kg	234	213	217	92,7	101,9
			Elefántcsontp.	Ft/kg	244	210	211	86,5	100,6
			Kolumbia	Ft/kg	228	216	217	95,3	100,7
			Panama	Ft/kg	244	-	-	-	-
Mák	-	-	Cseh köztársaság	Ft/kg	420	565	550	131,0	97,4

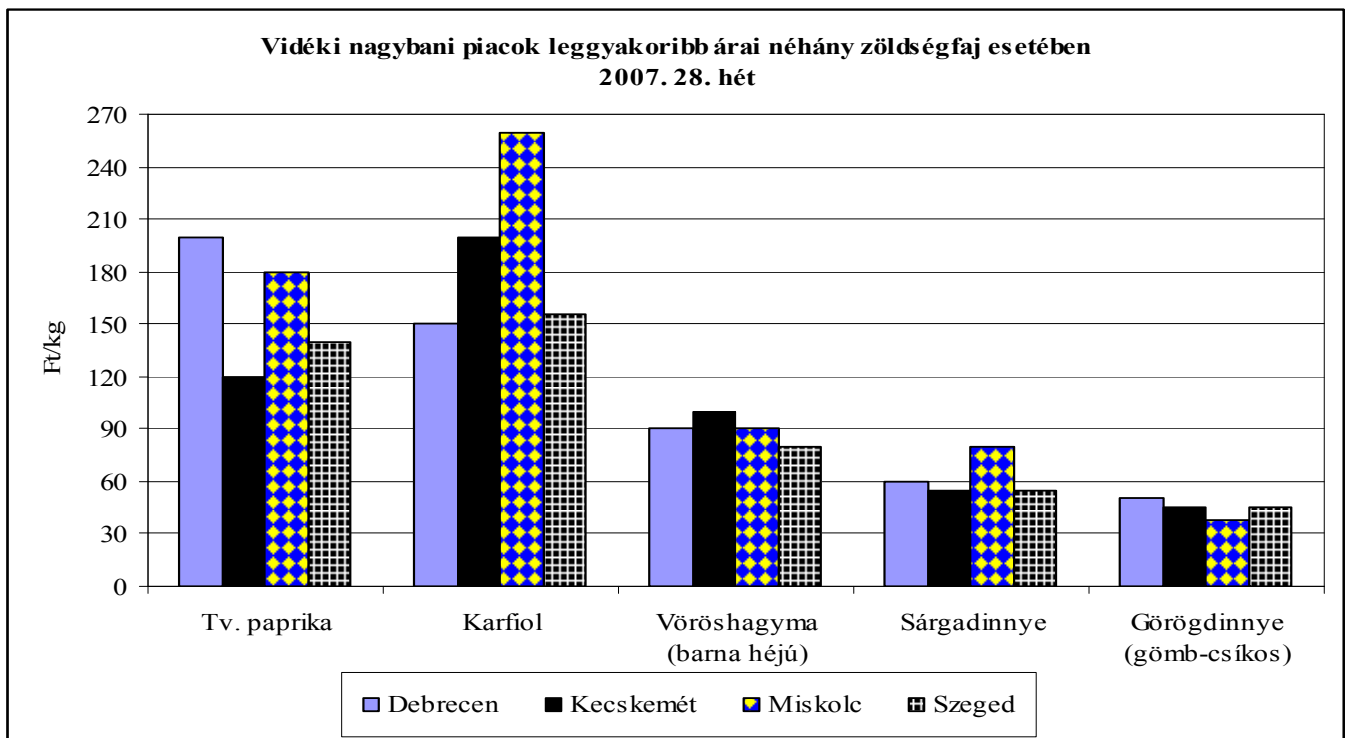
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2007. 28. hét							2007. 27. hét	
Fejes káposzta	belföldi	primőr	100 kg	69	98	98	111	69	98	belföldi	74	123
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	197	216	157	167	197	216	belföldi	98	148
Sárgarépa	belföldi		100 kg	98	135	111	123	111	160	belföldi	148	246
Paradicsom	belga	57-67 mm+	6 kg	246	287	246	266	205	246	belföldi	209	369
Alma	chilei	70-80 mm	18 kg	205	246	232	259	232	253	belföldi	98	246
Fokhagyma	kínai		100 kg	590	688	614	664	590	688	olasz	616	984
Görögdinnye	olasz		100 kg	37	74	86	98	37	74	olasz	98	197
Görögdinnye	spanyol		100 kg	37	74	86	98	37	74	török	98	172
Laskagomba	lengyel		1 kg	1352	1720	1032	1106	860	1106	magyar	689	1034
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	492	983	639	664	492	934	magyar	246	689
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	492	934	492	737	442	885	lengyel	517	689
Pirosribiszke	belföldi		100 kg	442	492	639	737	541	737	belföldi	492	640
Meggy	belföldi		100 kg	393	492	492	737	541	688	belföldi	492	640
Cseresznye	török		100 kg	688	860	614	737	614	860	török	739	1231
Őszibarack	olasz	sárgahúsú "AA"	100 kg	278	319	246	270	319	369	olasz	123	369
Málna	belföldi		100 kg	688	885	1180	1475	786	1180	belföldi	739	985
Kajszibarack	magyar		100 kg	-	-	393	442	-	-	magyar	419	739
Újburgonya	ciprusi	"Annabelle"	25 kg	-	-	167	177	167	177	ciprusi	148	197
Nektarin	spanyol	"A"	100 kg	307	319	197	246	197	295	spanyol	172	468

Termék	Mértékegység	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2007. 27. hét		2007. 26. hét		2007. 26. hét		2007. 26. hét		2007. 27. hét		2007. 27. hét	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Málna	kg	515	577	662	1083	301	481	602	722	-	-	-	-
Kajszibarack	kg	206	247	289	361	-	-	457	481	221	297	145	211
Őszibarack	kg	247	338	241	301	229	301	277	301	178	254	142	290
Alma	kg	132	148	100	181	120	211	96	181	110	161	144*	217*
Görögdinnye	kg	41	58	84	150	108	132	120	123	-	-	59	100
Salátauborka	kg	99	107	54	72	-	-	-	-	170	170	80	138
Paradicsom	kg	115	140	168	217	198*	241*	151*	180*	-	-	145	262
Étkezési paprika	kg	99	231	571*	661*	422*	602*	434*	541*	221	221	167	327
Fejes káposzta	kg	74	82	77	97	90	103	-	-	47	59	44	91
Vöröskáposzta	kg	82	99	-	-	-	-	-	-	93	140	87	174
Sárgarépa	kg	96	124	45	111	60	72	-	-	-	-	80	101
Vöröshagyma	kg	82	88	90	150	96	144	108	120	102	102	102	116
Fokhagyma	kg	363	412	-	-	541*	541*	512	542	-	-	-	-
Csiperkegomba	kg	274	303	259	331	271	301	226	241	-	-	392	508
Burgonya	kg	77	99	81	93	80	100	80	88	-	-	-	-

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import